

KRUUNUVUORENRANTA KOIRASAAREN SAUNA
KUTSUKILPAILU 15.5.-30.8.2013
ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

1 KILPAILUN YLEISTIEDOT

Kilpailun järjestäjä, luonne ja tarkoitus

Kilpailun järjesti St1 Oy Suomen arkkitehtiliiton SAFA kilpailusääntöjen mukaisesti yhteistyössä SAFA:n kanssa. Kyseessä on kutsukilpailu, joka alkoi 15.5.2013 ja päättyi 30.8.2013, pienoismallin osalta 13.9.2013.

Tuomaristo kokoontui kaksi kertaa.

Kilpailun tavoitteena oli löytää asemakaavan laatimisen ja toteutussuunnitelmien pohjaksi arkkitehtonisesti ja toiminnallisesti korkeatasoinen ja toteuttamiskelpoinen edustussaunatilojen ehdotus, joka sopii Koirasaareen suunniteltuun kaupunkikuvaan.

1.1 PALKINTOLAUTAKUNTA

Mika Anttonen, hallituksen puheenjohtaja, St1 Oy
Matti Paatero, rakennuttamispäällikkö, St1 Oy
Riitta Jalkanen, projektipäällikkö, Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto

Kilpailijoiden nimeämänä Samuli Miettinen, arkkitehti SAFA
Sihteeri Marjut Kauppinen, arkkitehti SAFA

Palkintolautakunnalla oli mahdollisuus käyttää tarvittaessa apunaan asiantuntijoita. Palkintolautakunta konsultoi arkkitehti Risto Huttusta asiantuntijana koskien merivesialtaiden yleistä rakenteellista toteutusta sekä yhteyden järjestämistä kelluvalle altaalle kiinteiltä tasoilta.

1.2 KILPAILIJAT

Kilpailuun kutsuttiin osallistumaan seuraavat toimistot:

Arrak Arkkitehdit Kiiskilä Rautiola Rautiola Oy
Arkkitehtitoimisto Arkkigraf Oy
Avanto Arkkitehdit Oy
Arkkitehtitoimisto K2S Oy

2 KILPAILUTEHTÄVÄ

2.1 KILPAILUTEHTÄVÄN TAUSTA JA NYKYTILANNE

Kilpailutehtävänä oli suunnitella annettujen asiakirjojen ja sisällön mukainen uudisrakennus St1 Oy:n omistaman laiturirakenteen päälle. St1 Oy omistaa nykyisen Koirasaarten maa-alueen ja vähäisen osan vesialuetta Koirasaarten länsi- ja etelärannassa. Helsingin kaupunki omistaa muun vesialueen.

Kruunuvuorenranta sijaitsee Kruunuvuorenselän itäreunassa vastapäätä Helsingin kantakaupunkia ja Koirasaaret on Kruunuvuorenrannan eteläisin osa. Kruunuvuorenrantaan rakennetaan merellinen korkeatasoinen asuinalue noin 11 000 asukkaalle. Kilpailualue eli St1 Oy:n laiturirakenne on yksi alueella säilytettävistä muistumista alueen öljysatamahistoriasta.

Alueelle laaditaan asemakaava Koirasaarten ideasuunnitelmasta käydyn kilpailun voittaneen työn ja saunakilpailun tulosten pohjalta.

Kilpailualueella on voimassa lainvoimainen Kruunuvuorenrannan osayleiskaava, jossa nykyistä Koirasaarten aluetta on laajennettu meritäydyillä ja sen itäpuolelle on sijoitettu uusi täyttösaari. Saunan ympäristö on osayleiskaavassa ja voittaneessa ideasuunnitelmassa merkitty puistoksi ja viheralueeksi, jonka kautta kulkee seudullinen ulkoilureitti saunatontin itäpuolelta.

Kruunuvuorenranta profiloituu valon kaupunginosaksi, jossa laajalle näkyvistä länsi- ja eteläjulkisivuista on tarkoitus luoda hallittu valotaiteellinen kokonaisuus.

2.2 KILPAILUN TAVOITTEET JA SUUNNITTELUOHJEET

Kutsukilpailun tavoitteena oli saada ehdotus ympärivuotiseen käyttöön edustavista sauna-, edustus- ja huoltotiloista ulkoalueineen. Saunarakennuksen merellisine lähiympäristöineen on määrää asettua luontevaksi osaksi saaristomaisemaa ja uutta Koirasaarten asuntoalueen kaupunkikuvaa.

Savusauna, muut sauna- ja oleskelutilat ja rakenteet tuli sijoittaa kokonaan tai osittain vanhan laiturirakenteen päälle yhteen kerrokseen.

Edustus-, sauna- ja huoltotilat sijoittuvat yhteen kerrokseen, merivesiallas ja vierasvenelaituri asetuvat noin kerroksen korkeuden verran (n. 3m) alemmalle tasolle. Saunarakennuksessa tuli esittää mahdollisuus käyttää erilaisia uusiutuvia energiamuotoja kuten merestä hyödynnettävää maalämpöä, aurinkopaneeleita tai aurinkokeräimiä.

Tavoitteena laituriin liittyvällä ranta-alueella ja itse laiturille asettuville osille oli muodostaa arkkitehtonisesti ja toiminnallisesti vahva ja tunnistettava kokonaisuus niin mantereeseen kuin meren suuntaan. Julkisivumateriaaleiksi esitettiin käytettäväksi pääosin betonia, luonnonkiveä, puuta, terästä ja lasia siten, että vaikutelma meren suuntaan on avoin ja mantereelle päin suljetumpi.

Toiminnalliset tavoitteet

Tilat ja rakenteet tuli suunnitella edustuskäyttöön, toteuttamaan edustuskäytön edellyttämää tavallista korkeampaa yksityisyyden tarvetta ja henkilöturvallisuutta sekä esteettömyyttä.

Näkyvyyttä ja pääsyä sauna- ja uimatiloihin puiston suunnasta tuli voida rajoittaa hienovaraisesti mutta riittävästi. Rannan puistoalue näkymineen tuli pitää muilta osin avoimena. Alueella ei ole aluksi sosiaalista valvontaa, joten ratkaisun tuli ottaa huomioon ilkeiden riski.

Mereltä saapumista varten tuli suunnitella 3-4 veneelle edustava ja toimiva pienvenelaituri öljylaiturin pohjoispuolelle tuulensuojaan.

2.3 ARVOSTELUPERUSTEET

Keskeisiä arvosteluperusteita olivat saunarakennuksen ja lähialueen kokonaisratkaisu, arkkitehtoninen ja kaupunkikuvallinen laatu sekä suhde ympäristöön ja kaupunkirakenteeseen. Myös ehdotuksen omaleimaisuus, merellisyys ja identiteetti, sen elinkaariominaisuudet ja kokonaistaloudellisuus vaikuttivat arviointiin, kuten myös ratkaisun kehittämiskelpoisuus toteuttamiskelpoiseksi rakennussuunnitelmaksi vaikuttivat arvosteluun.

2.4 TILAOHJELMA

Hankkeen laajuus on noin 400 huoneisto-m², bruttoala on noin 500 m².

Tilat tuli mitoittaa 30-50 hengen edustustilaisuuksia varten sekä 10-20 hengen saunomiseen.

Sauna- ja edustustilojen yhteyteen tuli suunnitella saunomisen ulkotiloja kuten terasseja, merivesialtaita tai jacuzziä.

Oleskelu- ja ruokailutilat	pinta-ala m ²	HUOM.	Aulatilat	pinta-ala m ²	HUOM.	Huoltotilat	pinta-ala m ²	HUOM.
Oleskelu ja ruokailu	100	n. 50 hlö	Aula- ja eteistilat	50	n. 50 hlö	Huolto	15	Oma sisäänt.
Kabinetti 1	20	n.10 hlö yhdistettävissä	WC-tilat: N, M ja esteetön	22		Varasto	20	
Kabinetti 2	20	n.10 hlö yhdistettävissä				Keittiö	40	
Baari	20					WC	5	
						Henkilökunnan sos.tilat	10	
						Tarjoiluvälikkö	5	
Yht. noin	160		Yht. noin	72		Yht. noin	95	

Pesutilat	pinta-ala m ²	HUOM.	Saunat	pinta-ala m ²	HUOM.	Muu huoneistoala	pinta-ala m ²	Kylmät tilat	pinta-ala m ²
Pukuhuone	40	n.25 hlö	Löylyhuone	10	n. 10 hlö	Tekniset tilat	20	Jätehuone	10
Pesutilat	20		Savusauna	8	5-8h	Tuulikaappi	4	Puubarasto	5
WC	5							Aurinkoterassi, kulkualue	50
Yht. noin	65		Yht. noin	18		Yht. noin	24	Yht. noin	65

Kilpailuohjelmassa esitetty ohjeellinen tilaohjelma.

3 KOIRASAAREN SAUNA, KUTSUKILPAILU 15.5.-30.8.2013

3.1 EHDOTUKSET

Koirasaaren saunakilpailuun jätettiin määräaikaan mennessä neljä ehdotusta.

Ehdotukset aakkosjärjestyksessä:

1. Aquarium
2. Kliffi
3. Motti
4. Triton

Kaikkien tekijöiden katsottiin laatineen ehdotukset hyväksytysti täyttäen ohjelman aineistovaatimukset. Kaikissa ehdotuksissa oli mukana nimikuori, A3 -kokoiset pdf -tulosteet sekä suunnitelma-asiakirjat tallennettuna joko cd-levylle tai usb -muistitikulle. Kilpailusihteeri kokosi kuoret säilyttääkseen ne ratkaisukokousta varten.

3.2 YLEISTÄ

3.3 YLEISARVOSTELU

Kilpailun tavoitteena olevan saunarakennuksen tiloilta odotetaan merellisyyttä ja elämyksellisyyttä, toiminnan luonnonläheisyyttä, korkeatasoista rakentamista ja oivaltavaa tilasuunnittelua.

Tavoitteena on arkkitehtonisesti, toiminnallisesti, taloudellisesti ja teknisesti hyvin perusteltu ratkaisu.

Maisema ja kaupunkikuva

Merellisyys ja näkymät Kruunuvuorenselälle keskustan ja Suomenlinnan suuntaan on kaikissa ehdotuksissa otettu sisäänkäyntiprosessissa ja keskeisissä tiloissa huomioon. Tilat avautuvat luonnonmaisemaan, joka muodostaa voimakkaan vastaparin rakennetulle tilalle.

Ehdotuksissa saunan ilme vaihtelee veistoksellisesta rakennuksenomaiseen. Rakennuksen suhde rantaan on kaikissa ehdotuksissa suljettu. Ehdotuksista vain Kliffi sijoittuu täysin olemassa olevan laiturin päälle. Aquarium levittäytyy kolmiomaisena ulokkeena rannan suuntaan yhden paalupilarin varaan. Motti tukeutuu kolmeen rantaveden pohjaan paalutettuun pilariin. Triton on ehdotuksista ainoa, joka on rakennettu laiturin ja rannan väliin siltarakenteena.

Ohjelman mukaista sijoittamista laiturille arvostettiin. Saunan irrottaminen rannasta voimistaa sen itsenäistä identiteettiä luontevana osana saaristomaisemaa. Samalla on ollut mahdollista luoda tunnistettava kokonaisuus niin mantereen kuin meren suuntaan. Kaupunkikuvassa poikkeuksellinen suhde Koirasaaren asuntoalueeseen syntyy tällöin luontevasti. Tritonin huoltotilojen ja sisäänkäynnin ulottaminen rannalle helpottaa huollon järjestämistä. Tavanomainen sijainti ei rakenna paikan erityisluonnetta.

Arkkitehtuuri, kokonaissuunnitelma, toiminta ja materiaalit

Edustavat saunatilat ulkoalueineen on kaikissa ehdotuksissa suunniteltu toimivasti yhteen kerrokseen ja ympärivuotiseen käyttöön. Yksittäisten tilojen mitoitus on ammattitaitoista. Parhaissa ehdotuksissa kokonaistilarakenne tukee oivaltavasti saunomisen elämyksellistä prosessiluonnetta ja eri toimintojen toisistaan riippumatonta rinnakkaista käyttöä.

Saunarakennuksen yksityisyys on niissä myös helppoa turvata huomaamattomin keinoin vuodenaajoista riippumatta. Luonnon ja rakennuksen kokonaisvaltaisen suhteen rakentaminen ja vierailijan vahva elämys nousivat tuomariston arvostelussa keskeisimmiksi arvotusperusteiksi. Julkisivumateriaaleina on ehdotettu käytettäväksi betonia, luonnonkiveä, puuta, terästä, alumiinia ja lasia. Sisätiloissa ja kulkualueilla on käytetty ohjelman suositusten mukaan monipuolisesti puuta.

Pinta-alat

Esitetyt pinta-alat ja niiden laskentaperusteet vaihtelevat ehdotuksittain niin paljon, ettei niitä ole otettu tarkemmin arvioinnissa huomioon.

Kaikki ehdotukset ovat toteuttaneet vaaditun tilaohjelman mukaiset tilat kohtuullisesti ohjelman mukaisessa kokonaislaajuudessa.

1. AQUARIUM

Suunnitteluratkaisu, kaupunkikuva ja ympäristösuhde

Taitavasti laadittu veistoksellinen ehdotus, joka sulkeutuu mantereen suuntaan umpinaisen alumiinifasadin avulla. Rinnakkaiset päätilat avautuvat kolmena lokerona meren suuntaan komeasti.

Kolmiomaisen kappaleen tilarakenne toistaa kokonaissuunnitelman muotoa. Rakennuksen muoto taittuu ja kaartuu mantereen puolella itsenäisiin välisuuntiin. Kappale kiinnittää muotonsa vuoksi voimakkaasti huomiota, samalla kun se ohjaa näkymiä ohitse. Veistoksellinen muoto rakentuu abstrahoiduista rakennusosista, taitteisista pinnoista ja voimakkaista ulokkeista.

Pääosa rakennuksesta sijoittuu laiturille rannanpuoleisen ulokkeen tukeutuessa paalupilariin. Savusauna on esitetty erillisenä sihtaalina päälle. Idea on hauska, mutta sijainti rajoittaa savusaunan käyttöä vuodenaikojen mukaan.

Identiteetti ja arkkitehtuuri

Tuomaristo piti arkkitehtonista otetta johdonmukaisena ja suunnitelmaa erittäin korkeatasoisena. Voimakas vaalea ulkohahmo veistoksellisine aiheineen liittyy luontevasti kaupunkirakenteeseen. Rakennuksen merenpuoleinen julkisivupinta on leikattu auki maisemaa varten, jolloin luonto ikään kuin alkaa leikkauksesta. Rakennus tiloineen ilmentää onnistuneesti turvallista kulttuuriympäristöä, jossa luonto on tarkkailun kohteena.

Kappale on esitetty pinnoitettavaksi suorakulmaisina alumiinisumuina, joiden pieni mittakaava tukee liittymistä kaupunkiympäristöön.

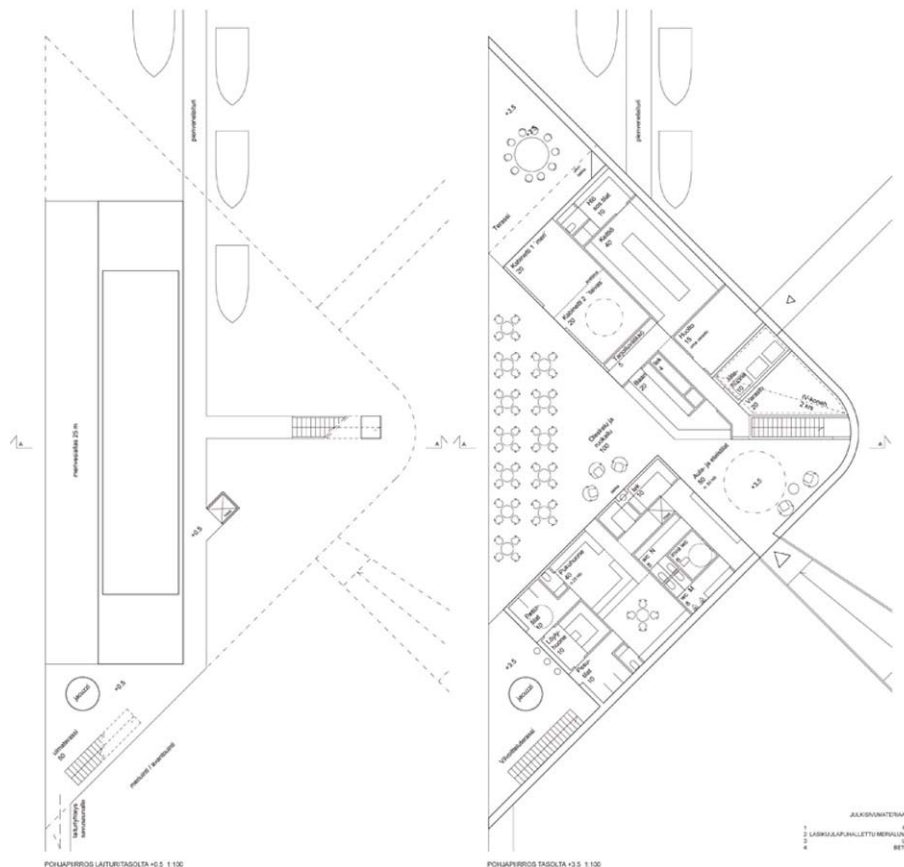
Huoltojulkisivun aukotus on esittämättä. Huoltosilta kilpailee pääsisäänkäynnin kanssa symmetrisen suuntauksena vuoksi. Julkisen ja huoltopuolen välistä hierarkiaeroa voi lisätä käyttämällä kasvillisuutta taitavasti hyödyksi. Ruokailutilan takan piippu on esitetty vain asemapiirroksessa.

Toiminta

Tilojen sarja on harkittu ja taitavasti laadittu saapumisesta uintikokemukseen. Toiminnalliset alueet on taitavasti eroteltu ja tilamitoitus on moitteetonta. Tilarakenne on suunniteltu luontevasti kokonaisuutena. Rakennuksen muoto tukee prosessia ja maisema avautuu saavuttaessa kauniisti. Kaikki päätilat terasseineen jakavat saman näkymän häiritsemättä toisiaan.

Rakenne, materiaalit ja toteutettavuus

Ehdotuksen päämateriaaleiksi esitetyt puu, merialumiini, lasi ja betoni ovat luontevia ja merelliseen sijaintiin sovittautuen artikuloitu. Kokonaisrakenne on huolellisesti tutkittu ja suunnitellut rakenteet sekä materiaalit säänkeston näkökulmasta hyvin perusteltuja. Elinkaariominaisuuksia painottava paikalla rakentaminen korostuu ehdotuksessa esirakentamisen kustannuksella perustellusti.

2. KLIFFI

Suunnitteluratkaisu, kaupunkikuva ja ympäristösuhde

Suunnitelma on kokonaistaideteos, joka sulkeutuu mantereen suuntaan umpinaisen, tumman teräsfasadin avulla. Toisiinsa liittyvät päätilat avautuvat meren suuntaan orgaanisesti muotoiltuna puurakenteisena kokonaisuutena.

Suorakaiteisen kappaleen tilarakenne toistaa luontevasti sen muotoa. Palvelevat tilat sijoittuvat mantereen puolelle ja julkinen tilavyöhyke voimakkaasti muotoiltuna maiseman ääreen. Rakennuksen pitkä muoto asettuu kevyesti laiturin päälle uusien ristikkopalkkirakenteiden varaan. Suunnitelma esittää saunan veistoksena. Yksittäiset rakennusosat on suunniteltu taitavasti tukemaan rakennuksen valittua luonnetta. Savusaunan muoto ja sijainti ovat uskaliaita.

Identiteetti ja arkkitehtuuri

Tuomaristo arvosti komeaa ja alkuvoimaista kokonaisuutetta, jolla rakennus jatkaa olevien laiturerakenteiden kanssa yhtenäistä kokonaisuutta. Tumma ulkohahmo öljypoltetulla pinnalla kertoo kaunisti alueen historiasta. Meren puolella yhtenäinen puinen tila avautuu maisemaan jakautuen toiminnallisiin alueisiin.

Voimakas luonne sitoo monimutkaisiakin toiminnallisia osia toteutettavaksi muodon kautta. Yksittäiset rakennusosat onkin ehdotuksessa esitetty viitteellisesti kokonaiskonseptille alistuvina.

Konsepti on tuttu norjalaisen Arkkitehtitoimisto Snøhettan villiporokeskuksen paviljongista, jonka muistikuvaa ei ehdotusta tarkastellessa pysty välttämään.

Toiminta

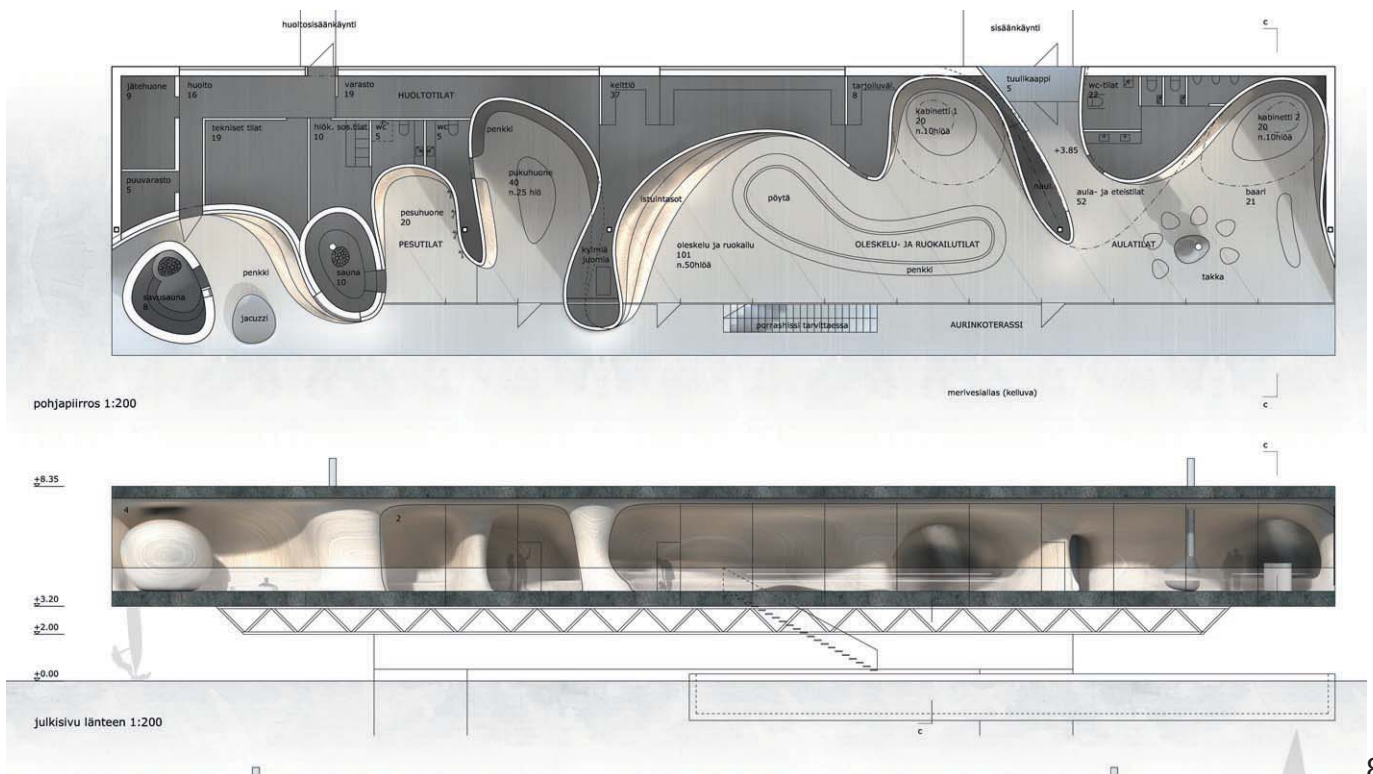
Toiminnalliset alueet on luontevasti sijoitettu ja maisema avautuu saavuttaessa kauniisti. Tilat liittyvät toisiinsa hienosti. Kabinetit katsovat edessä olevien tilojen läpi maisemaan, mikä määrittää niiden käyttöä. Kaikki julkisen puolen tilat jakavat saman näkymän ja parvekkeen. Tämä on ehdotukselle luonteenomainen piirre, joka myös määrittää merkittävästi tilojen käyttöä. Esimerkiksi käynti merivesialtaaseen tapahtuu pääoleskelutilan editse.

Julkisten ja palvelevien tilojen välinen orgaaninen seinä määrää myös taustapuolen käytön. Yksityiskohdissaan taitavan suunnittelun avulla tämä on toteutettavissa ongelmitta, mutta on suunnittelutehtävänä vaativa ja kustannuksiltaan haastava toteuttaa.

Iv-koneiden tekniset vaatimukset edellyttänevät joko sijoittamista ulkoseinälle ja/tai piippurakenteita katolle.

Rakenne, materiaalit ja toteutettavuus

Suunnitelman päämateriaaleiksi esitetyt puu, mustutettu teräs, lasi ja betoni tukevat hyvin ehdotuksen voimakasta luonnetta. Yksityiskohdat ovat taitavasti artikuloituja. Pintaterästen hitsaus edellyttää yksityiskohtien huolellista tutkimista. Siistit puskusaumat olisivat varsin realistinen rakentamistapa eivätkä todennäköisesti tuhoaisi voimakasta kokonaisuutta. Tällöin julkisivu olisi mahdollista toteuttaa esivalmistetuista rakennusosista. Itse rakennus on mahdollista toteuttaa tilaelementeistä ja esivalmistetuista osista.

3. MOTTI

Suunnitteluratkaisu, kaupunkikuva ja ympäristösuhde

Huolella laadittu ja kaunis ehdotus, joka koostuu osin säädeltävien säleikköelementtien verhoamista erillisistä tilakappaleista. Kaikki päätilat avautuvat taitavasti laaditun tilarakenteen ansiosta eri suuntiin kohti merimaisemaa. Ehdotuksessa myös vertikaalisuunnan näkymät ja yhteydet on otettu ansiokkaasti osaksi kokonaissommitelmaa.

Muodoltaan neliötä lähestyvä suorakaiteinen kappale on mantereen suuntaan sulkeutunut ja merelle avautuva. Yksinkertainen muoto antaa ehdotuksista pienimmän vaikutelman, mikä kertoo tekijänsä kehittyneestä mittakaavan tajusta.

Pääosa rakennuksesta sijoittuu laiturille rannanpuoleisen osan tukeutuessa kolmeen paalupilariin. Tektonisesti ehdotus kehittää laiturirakenteelle taitavasti uuden elämän. Savusauna on esitetty erillisenä yksikkönä rakennuksen sisään. Ajatus on kaunis ja toimiva.

Identiteetti ja arkkitehtuuri

Arkkitehtuuri korostaa rakennusosien toiminnallista ja teknistä luonnetta sekä hengittävää ja muuntuvaa tilaratkaisua. Teknistä ilmettä korostava arkkitehtuuri on ajatonta. Vakuuttavan kokonaisuuden keskeiseksi tekijäksi on ymmärretty toiminta, tilallinen rakenne ja maisema. Arkkitehtuurin luonne välittyy kauniisti ennen kaikkea pienoismallista. Sisäpiha jäsentee toiminnalliset tilat ympärilleen siten, että rinnakkaisissa tiloissa voidaan yksityisyyden säilyessä toimia muita häiritsemättä. Limittyvä tilarakenne niin vaaka- kuin pystysuunnassa korostaa sisäkkäisiä ja vyöhykkeisiä tilasuhteita.

Tuomaristo päätyi arvostamaan erityisesti ehdotuksen painottamaa luontokokemusta, jossa luonto on osattu ottaa osaksi saunan tilallista ilmapiiriä.

Toiminta

Ehdotuksen toiminta on suunniteltu taitavasti ja yksityiskohtaisesti. Se on saanut muotonsa kauniisti laadittujen tilojen episodimaisena sarjana saapumisesta saunomiseen ja uintikokemukseen.

Tilamitoitus on onnistunut tukien ehjää kokonaissuunnitelmaa ja toiminnallista prosessia. Maisema avautuu saavuttaessa kauniisti. Ehdotus on täynnä ymmärtäviä ratkaisuja ja kohtuullistavaa henkeä.

Julkisen ja huollon sivuavat yhteydet on ratkaistu taitavasti rakennussuunnittelun keinoin. Käynti pääsisäänkäynnille olisi tosin järjestettävissä suurempaankin esimerkiksi nykyistä teräsiltaa käyttäen. Suunnittelijan ymmärrystä kuvaa savusaunan lämmittäminen, mikä on osa rakennuksen näkyvää toiminnallista konseptia.

Ehdotuksista ainoana esitetään myös katon käyttöä. Tuomaristo näkee tämän perusteltuna lähinnä huollon näkökulmasta. Nostettavien ja säätyvien portaiden muotoilu viestii tekijän p aneutumista tehtävään yksityiskohtaisesti. Rakennuksen sulkeminen ympäristöstään onnistutaan toteuttamaan yksinkertaisin ja luontevin keinoin.

Rakenne, materiaalit ja toteutettavuus

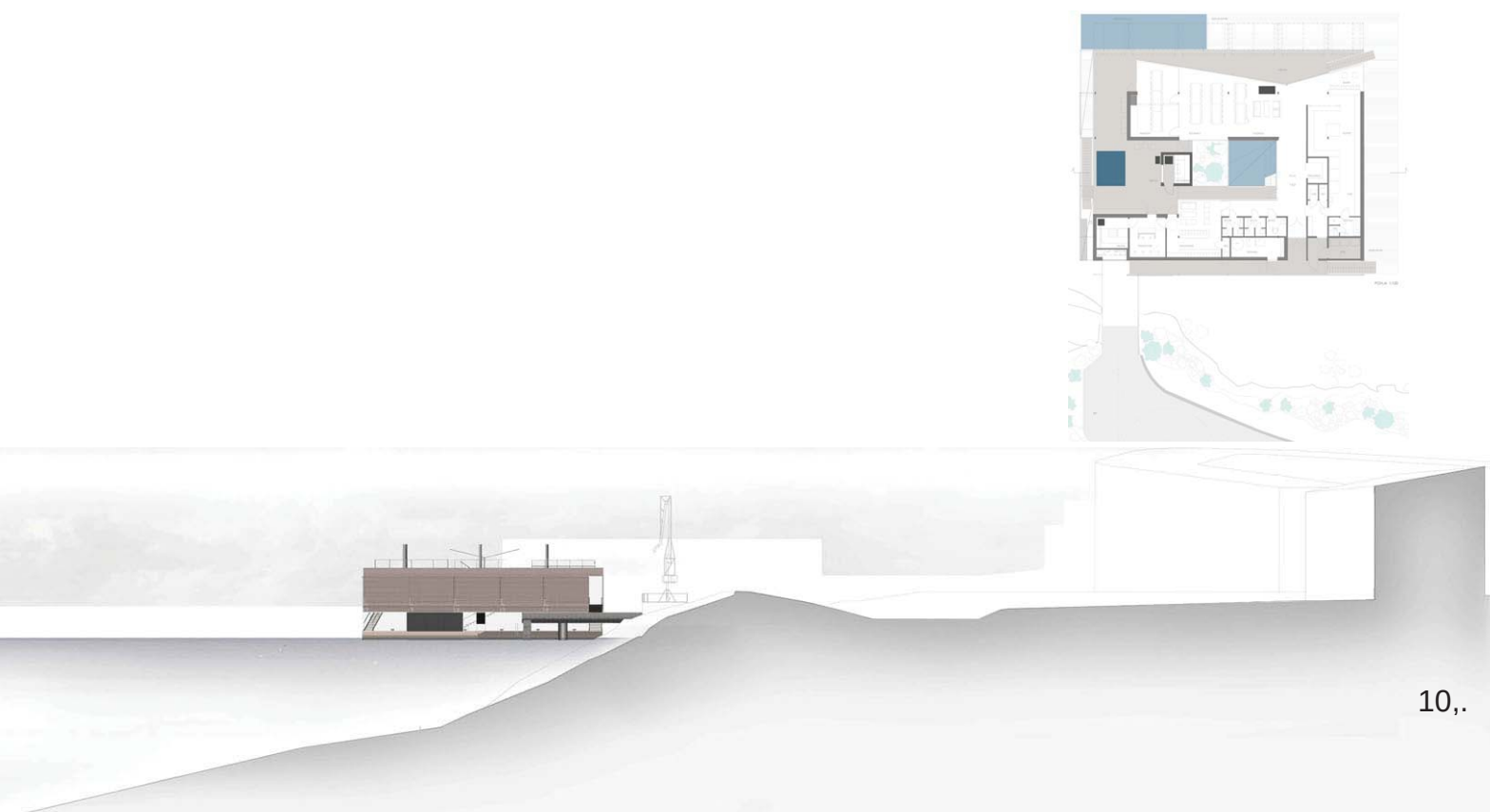
Ehdotuksen materiaalit muodostavat luontevan ja rauhallisen visuaalisen kokonaisuuden. Suunnitelmassa on esitetty kokonaisvaltaista puurakenneratkaisua.

Puurakenteen sijaan tuomaristo ehdottaa tutkittavaksi kantavia teräs- tai betonirakenteita. Vaikka tuomaristo tunnistaa Red Cedar-puun kestäväksi materiaaliksi, se ehdottaa meren läheisyyden vuoksi jatkosuunnittelussa tutkittavaksi myös vähemmän ylläpitoa vaativaa julkisivuratkaisua. Rakennuksen arkkitehtuuri ei ole siten materiaalisidonnainen, etteivätkö sen arvot voisi säilyä myös muusta materiaalista toteutettuna. Teräs- tai metallirakenne on jo nyt merkittävä osa rakennuksen arkkitehtonista artikulointia ja rakennusosien toimintaa.

Sisustusmateriaalien kokonaisuutta integroivaa luonnetta kannattaa jatkosuunnittelussa myös pohtia harkiten.

Rakennus on valmistettavissa kauniisti ja taloudellisesti esirakenteisista osista.

Tuomaristo katsoo työn olevan ehdotuksista kehityskelpoisin toteutuksen pohjaksi.

4. TRITON

Suunnitteluratkaisu, kaupunkikuva ja ympäristösuhde

Huolellisesti laadittu ehdotus. Kokonaisuudella ei ole selkeää kokonaismuotoa vaan rakennus koostuu useista rakennusosista. Yksittäisistä osista lapekatto muodostuu voimakkaimmaksi eleeksi.

Rakennus on ehdotuksista ainoana jännitetty laiturin ja rannan väliin. Valittu rakentamistapa ei hyödynnä luonteikkaan rakennuspaikan mahdollisuuksia ja piilottaessaan vanhat laiturirakenteet näkymättömiin piilottaa myös merkittävän osan paikan henkeä.

Päätilat avautuvat merelle kaupungin suuntaan ja etelään. Huoltotilat sijoittuvat rannan puoleiseen massaun. Uimiselle pyhitetty umpiseinin suojattu sisäpiha sulkeutuu maisemasta.

Merenpuoleiset julkisivut ovat pääosin puuta ja lasia. Mantereen suuntaan sulkeutunut, mutta valo läpäisevä kivikoriseinä ottaa vierailijat vastaan. Pääsisäänkäyntiä on kuitenkin vaikea hahmottaa. Huollon sisäänajo suojattuine talleineen korostuu kaupunkikuvassa pääsisäänkäynnin kustannuksella.

Identiteetti ja arkkitehtuuri

Monimuotoisen kokonaisuuden eri osat eivät muodosta yhtenäistä kokonaisuutta. Ehdotus vaikuttaa suurelta omakotitalolta, jonka useat muototeemat syövät toistensa voimaa.

Kokonaisidean puuttuessa yleisilme on hieman raskas ja sirpaleinen. Umpinainen sisäpiha jäsentee toiminnalliset tilat ympärilleen, mutta jää tilallisesti sivurooliin.

Edustustilat avautuvat näyttävästi merelle. Palvelevat huoltotilat on piilotettu vaikuttavan kivikoriaiheeseen taakse. Kivikoriaiheesta muodostuu rannan suuntaan rakennuksen pääteema kun alkuperäisen laiturirakenteen muodot on unohdettu.

Toiminta

Toiminnalliset alueet on selkeästi eroteltu. Tilamitoitus on hyvää, mutta tilojen yksittäiset muototemat jäävät irrallisiksi eivätkä tue tilojen toimintaa. Tilojen liittyminen toisiinsa on oikein järjestetty. Eteistilojen jälkeen avattu näkymä kohti kaupunkia toimii hienosti.

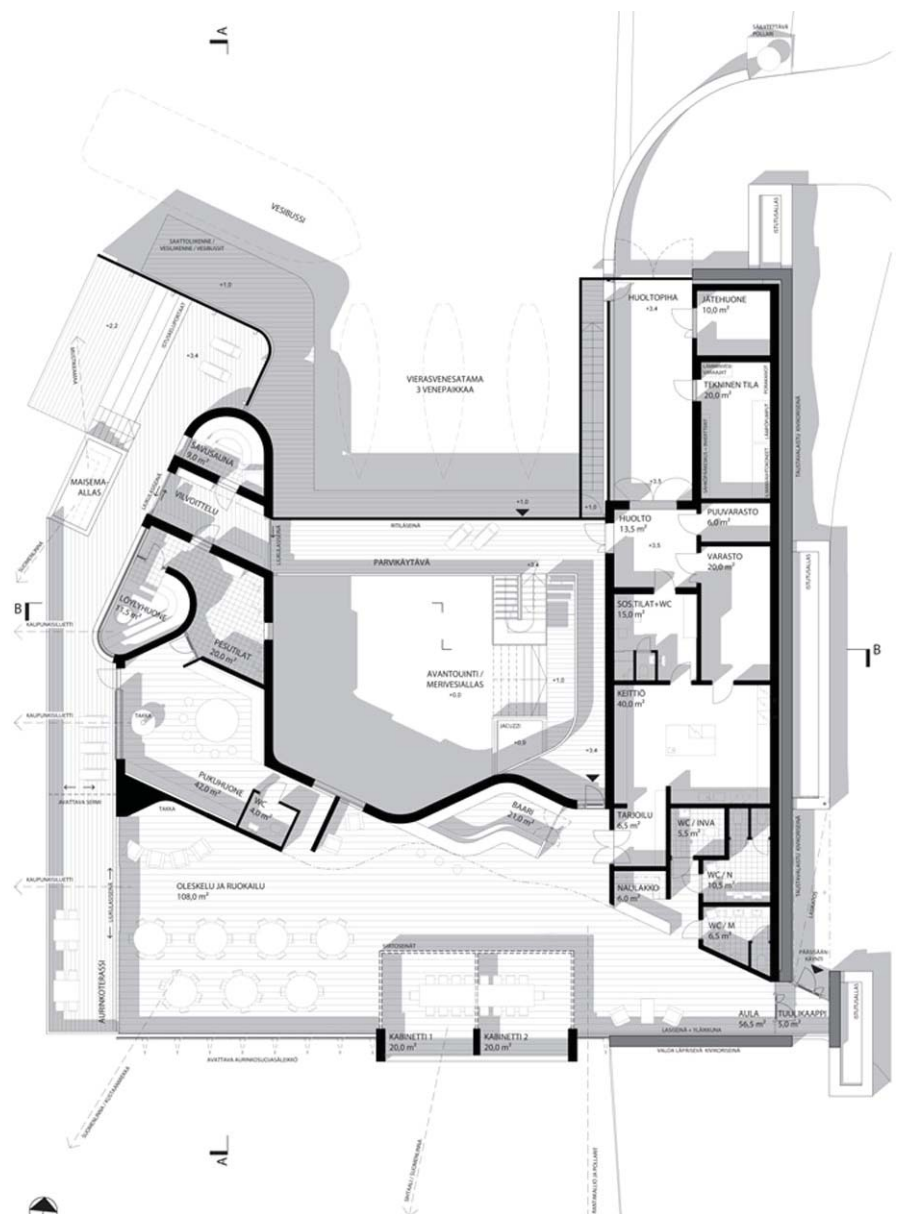
Saunat avautuvat ilta-aurinkoon kohti kaupunkia ja ravintolatilat etelään kohti saaristoa sekä avomerta. Umpinainen uimapiha korostaa saunomisen yksityisyyden periaatetta, mutta jättää samalla upeat maisemat huomioimatta.

Rakenne, materiaalit ja toteutettavuus

Puu, luonnonkivi, lasi ja betoni ovat luontevat materiaalit. Ehdotuksessa ne muodostavat sirpaleisen kokonaisuuden. Kyseessä on pieni rakennus, joka edellyttää yhtenäistä materiaalikäsittelyä. Nyt eri julkisivuissa ja tiloissa on hengästyttävän paljon aiheita ja muotoja sekä materiaalien välisiä rajoja.

Ehdotuksessa betonirakenteinen alapohja ja puurakenteinen yläpohja. Pystyrakenteet on ilmeisesti ajateltu toteutettavaksi molempia rakennustapoja käyttäen.

Rakenne on arkkitehtonisesta muotoilusta johtuen monimutkainen, eikä merkittävää toistuvuutta esiinny.

4 KILPAILUN TULOKSET

4.1 PALKINTOLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Palkintolautakunnan näkemyksen mukaan kaikki ehdotukset ovat ammattitaitoisesti ja huolellisesti laadittuja ja kilpailun parhaimmisto edustaa korkeatasoista arkkitehtuuria.

Kaikissa ehdotuksissa on saavutettu merkittäviä tuloksia useilla suunnittelun osa-alueilla.

Palkintolautakunta katsoi ehdotuksen nimimerkillä 'Motti' toteuttavan parhaiten kilpailun kokonaistavoitteet. Ehdotus on lautakunnan mielestä myös kehityskelpoisiin toteutussuunnittelun pohjaksi. Palkintolautakunta päätti valita yksimielisesti Kruunuvuorenrannan Koirasaaren saunan kutsukilpailun voittajaksi ehdotuksen nimimerkillä 'Motti'. Muita ehdotuksia ei asetettu paremmuusjärjestykseen.

Palkintolautakunta suosittelee kilpailuohjelman jatkotoimenpidesuosituksen ja tarkoituksen mukaisesti kilpailun tuloksen perusteella voittaneen nimimerkillä "Motti" ehdotuksen tehneen suunnittelutoimiston kanssa tilaajan ja suunnittelutoimiston välisten jatkoneuvotteluiden aloittamista. Tavoitteena on mahdollistaa hankkeen jatkokehittäminen ja suunnittelu.

4.2 JATKOSUUNNITTELUOHJEET

Palkintolautakunta kehottaa jatkosuunnittelussa tutkittavan erityisesti seuraavia asioita.

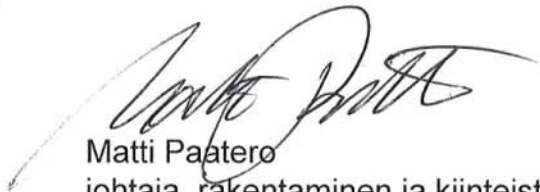
- Materiaalien sekä rakenteiden kestävyys merellisessä ilmastossa.
- Alatason laiturien tekninen toteuttaminen ja kannattaminen huomioiden talviaikaisten jäämassojen paikalliset liikkeet.
- Suoran siltayhteyden toteuttaminen mantereelta pääsisäänkäynnille.
- Esteettömän ja suojatun huoltoreitin rakentaminen saunalle mantereella sijaitsevan asuinrakennuksen maantasokerroksesta. Sijoittamisessa tulee huomioida väliin jäävälle puistoalueelle asetettavat tavoitteet.

Muut rakennuksen toimintaan liittyvät, ohjelmaa tarkentavat tavoitteet kehittyvät jatkossa luontevassa yhteistyössä tilaajan kanssa.

Pöytäkirjan allekirjoitus, Helsingissä 25.10.2013

Mika Anttonen
hallituksen puheenjohtaja
St1 Oy

Matti Paatero
johtaja, rakentaminen ja kiinteistöt
St1 Oy

Riitta Jalkanen
projektipäällikkö
Helsingin kapunkisuunnitteluvirasto

Samuli Miettinen
arkkitehti SAFA
kilpailijoiden nimeämä jäsen

Marjut Kauppinen
arkkitehti SAFA
kilpailun sihteeri

NIMIKUORTEN AVAAMINEN JA TEKIJÖIDEN TOTEAMINEN

Avattiin ehdotusten nimikuoret ja todettiin tekijöiksi seuraavat henkilöt:

"Aquarium":

Tekijät: Kimmo Lintula, arkkit. SAFA, Niko Sirola, arkkit. SAFA, Mikko Summanen, arkkit. SAFA

Avustajat: Tetsujiro Kyuma, Lorenzo Servi, Antti Soini, Elina Tenho, Tommi Terästö, Petri Ullakko
Arkkitehtitoimisto K2S Oy

Rakennesuunnittelu: Launo Laatikainen/ A-Insinöörit Oy
Energia-asiantuntija: Kristian Bäckström, Granlund Oy

"Kliffi":

Tekijät: Ville Hara, arkkit. SAFA, Anu Puustinen, arkkit. SAFA
Avustajat: Martin Genet, arkkit.yo, Laura Nenonen, arkkit.yo
Avanto Arkkitehdit Oy

Rakennesuunnittelija: DI Tapio Aho,/ Ramboll Finland Oy

"Motti":

Tekijät: Hannu Kiiskilä, arkkit. SAFA, Esko Rautiola, arkkit. SAFA, Max Tenhunen, arkkit. SAFA,
Kimmo Karkkunen, arkkit. SAFA, Sirpa Laaninen, sis.arkkit SIO, Miia Ollila, arkkit.yo, Johanna
Sipiläinen, arkkit. SAFA, Mika Suominen, arkkitehti
ARRAK Arkkitehdit Oy

Puurakenteet: DI Jussi Björnman / Metsä Wood Oy
Energia-asiantuntija: Asko Saarinen, LVI-insinööri/ Insinööritoimisto Leo Maaskola Oy

"Triton":

Tekijät: Martti Tulamo, arkkit. SAFA, Tomi Tulamo, arkkit. SAFA

Avustaja: Antti Canth, arkkit.yo
Arkkigraf Oy

Rakenneasiantuntija: RI Jorma Eiskonen/ Insinööritoimisto Taskinen & Eiskonen Oy
LVI-asiantuntija: DI Harri Ripatti/ Climaconsult Finland Oy

Kliffi

Kontinentalinen sauna on nostettu olemassa olevan laturin päälle, niin että säilytettävät rakenteet voidaan jättää liki koskemattomiksi. Mahdollisimman matala rakennus ei peitä näkyviä asuinoloista eikä rantapuitostusta. Tumma messu sulautuu ohiväliä ympäröivään, mutta jemmien alkuun soveltaa hehkuu maaseutunäköä osana Kruunuvuorenrannan väliä. Veneellä saavutaan suojaisaan satamaan saunan ja rannan väliin. Autolla tullessa pykälistä ja tällä kirkkaalla on koiraan sisäkäyttöön vottajienhoidon esittämällä tavalla ja rannan laskuuden puolesta pitkin. Säättö- ja huoltokäytännön sekä esteettön yhteys tulevat sisäkäytännöllä johtavien siltojen alkupäähän. Rakennus on helppo rajata katkaisemalla laturinmyllyt. Vientilöppö voidaan tarvittaessa säilyttää alueen erityisluokan alasta vartiota varten.

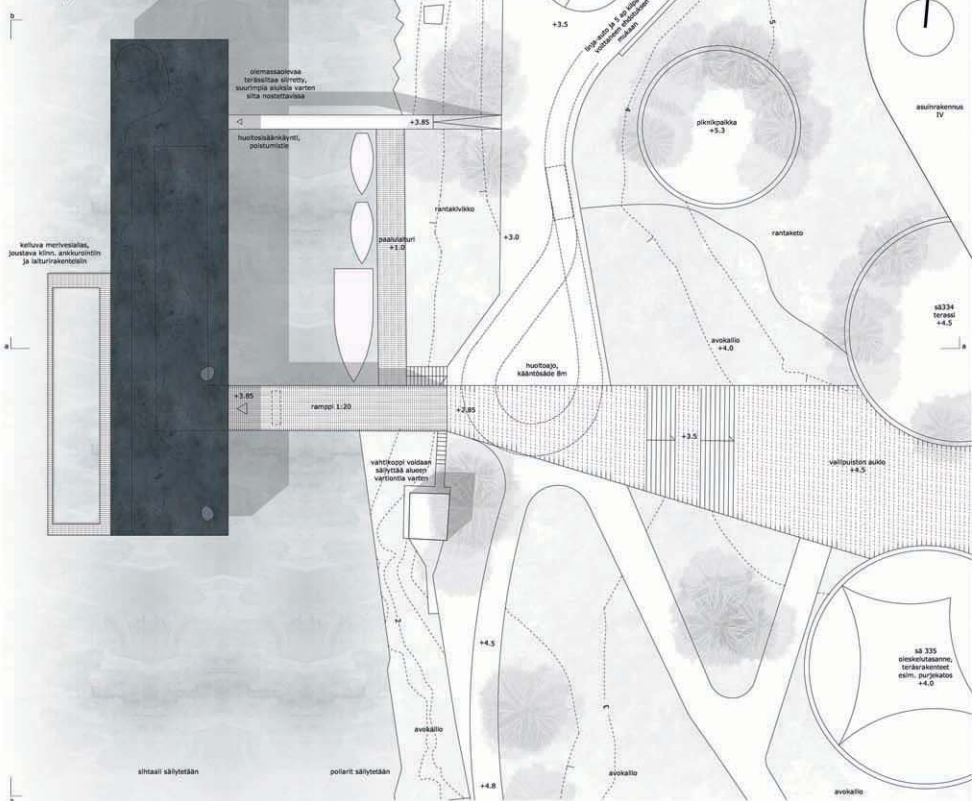
Saunan läheisyyden puolesta pitkin. Saunarakennuksen ulkoarkkitehtuurissa on muutamia alueen teollisesta menneisyydestä ja eläntäkerästä: ulkoilmoitus on hitaasti pakistua muuttutusta teräsestä. Hantereen puoli on suljettu ja takaa täydellisen yksityisyyden. Sisäkäytävä antaa viiteen rakennuksen sisämaailmasta. Somaanisen eteen läpi aulan esittäessään avulutus huikea näkyä horisonttiin. Pimenä sisämaailma kaareutu katoiksi ja lausuksi muuttuu sisämaailman. Huudossa voi nähdä viiteistä jääkauden rantakäytävien uurtamien muotojen tai liikkuvan veden muotoihin. Vapausmuotojen senä raja peililevyt tilat avoimista tiloista, niin että koko rakennuksen pihvioletta saadaan esteettömät näkymät ulapalle. Koffi sulkee sisämaailman kinnostavien tilojen ja muodostaa poivilevillä kahvittelu. Tilassa voi viettää aikaa samaan tapaan kuin rantakäytävillä, luonnosta nauttien. Kehänkäytävissä muotoistamissa istumien edesauttaa ihmisten tutustumista toisiinsa ja spontaanin keskustelun syntymistä. Saunat ovat avoimen maaseutun väliaikaisiksi händä, myöhempiä tiloja, josta istutaan kuin huoltokäytävissä. Pihän teräsvälikkeen katto muodostaa tuulensuojaisen takkun vilvoittelua varten.

Saunan tilojen suunnittelussa on huomioitu erityisesti sen käyttö edustustilana. Tila palvellee saunomisen, tärjätystä nauttimisen ja rennon yhdessäolon lisäksi hyvin kokous- ja neuvottelukäytössä. Kliffissä vierailu on mieleenpainuva elämys, joka auttaa luittamaan asiakassuhteita.

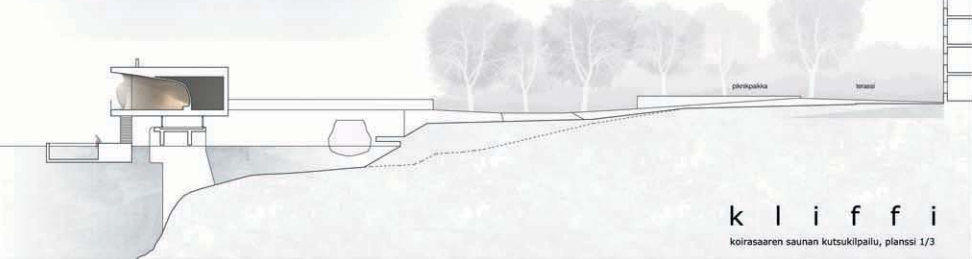
Rakennus on teräsrakenteinen ja mastojäykistetty laturiin kiinnittelyin pilarein. Ulkoikeet on tuettu alapuolisiin teräsrakenteisiin. Poivilevillä seinä tehdään on-jyrmäillä. Massiivipuusta koottu kliffi on vapaasta muodostaan huolimatta rakenteensa varsin yksinkertainen ja kokonaistaloudellinen. Saunon lämmityksessä käytetään puuta. Nerestä saadaan uutuuvaa energiaa lämpimin veden tuottamissa ja lämmitystä varten. Lisäksi tummin metallijulkisivuihin ja kattoon on mahdollista integroida aurinkokenkäräimä.

laajuuksiedot:
huoneistoala: 462 km²
bruttoala: 522 km²

tontinkäyttösuunnitelma 1:400

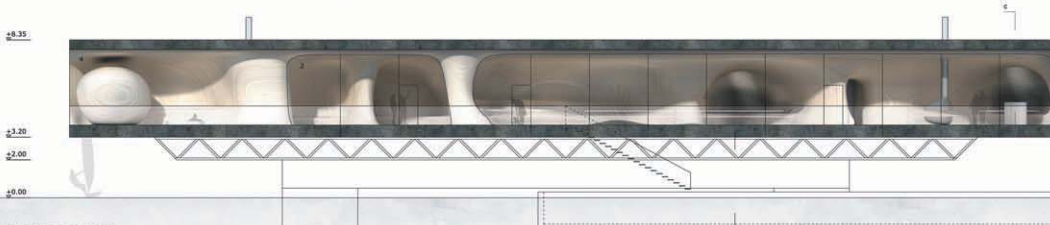

alueleikkaus a-a 1:400

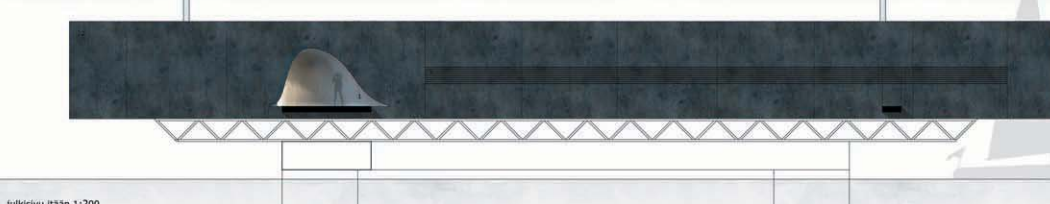

k l i f f i
koiraasaaren saunan kutsukilpailu, planssi 1/3

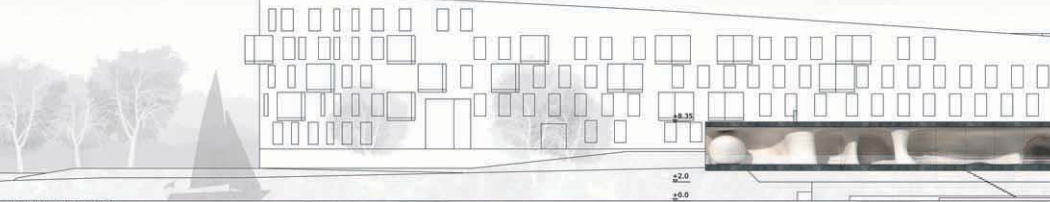
pohjakirjos 1:200

julkisivu länteen 1:200

julkisivu itään 1:200

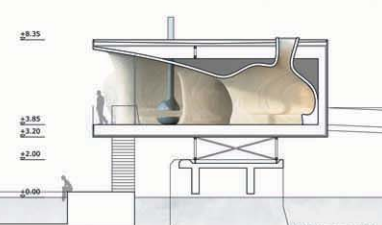

alueleikkaus b-b 1:400

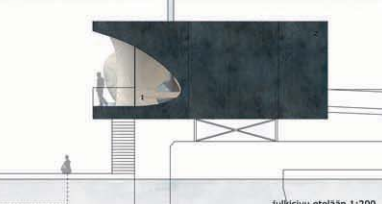

1 laeli
2 mustatettu teräselevy hitaasti saunon
3 sälekko mustatettua teräselevyä, lakana laeli
4 laeli

julkisivukalkema 1:100

leikkaus c-c 1:200

julkisivu etelään 1:200

k l i f f i
koiraasaaren saunan kutsukilpailu, planssi 2/3

[illegible]